

PAMÁTNÁ MÍSTA A ZAJÍMAVOSTI HÁJE VE SLEZSKU

Historicky nejvýznamnějším a také nejznámějším místem Háje ve Slezsku je **PAMÁTNÍK SLEZSKÉHO ODBOJE** na návrší Ostrá hůrka nad obcí ve směru na Velkou Polom. Konaly se zde tábory lidu nejen ze Slezska.

12. září 1869 – vyhlášení požadavků národnostních a školských,

11. září 1898 – požadavek jazykové rovnoprávnosti,

22. září 1918 – vyhlášení Československého státu, účast asi 40 000 lidí.

1. září 1929 – odhalení žulového památníku slezského odboje. Projekt akademického

sochaře Wagnera a architekta Reichla. Účast 60 000 lidí.

25. září 1938 – pro vážnost politické situace se tábor nekonal.

11. prosince 1938 – památník fašisty poškozen, **14. prosince** zničen.

23. září 1945 – manifestace za samostatnost Slezska, územní požadavky – připojení H. Slezska, přítomno 100 000 lidí.

12. září 1965 – pietní úprava návrší – použity fragmenty zničeného památníku.

21. září 1969 – odhalení nového, současného památníku. Architektonicky ztvárnil místní architekt Jindřich Czeniek, reliéfy jsou dílem sochařské dvojice Lukešová – Kýn. Účast asi 10 000 účastníků.

19. května 1990 – požadavek spravedlivého začlenění Slezska v nově vytvořené ČSFR, za účasti předsedy české vlády P. Pitharta, přítomno 5 000 lidí.

V dubnu 1993 odhalen pomník památce popravených slezských vlastenců.

V září 2004 je uložena v sarkofágu prst z bojišť 1. a 2. svět. války.

KOSTEL SV. VALENTINA v části obce Chabičov. Postavený v letech 1910-1911 podle návrhu architekta Františka Fialy, stavitelem Františkem Grossmannem z Ostravy. Architektonické pojetí spojuje historizující novorománské, secesní a art deco prvky. Vysvěcen byl 17. září 1911. Dne 23. června 2015 byl prohlášen kulturní památkou.

Obec Háj ve Slezsku je rodištěm spisovatele, národního umělce **VLADISLAVA VANČURY**. Narodil se zde 23. června 1891 v jednom z domů v areálu tehdejšího hájeckého cukrovaru. Areál se nachází za nádražím a jeho rodný dům dosud stojí. Nedaleko centra obce ve směru na místní část Smolkov byl spisovateli postaven památník. Na jeho památku se v obci každoročně v červnu koná kulturně-folkloristická slavnost nazvaná podle jednoho jeho díla „Rozmarné léto“ .

Samotná soutěž Senior kvízu se bude konat v dnešním **HOTELU POD HŮRKOU** v centru obce Háj ve Slezsku. V tomto domě se 11. listopadu 1829 narodil **ANTONIN VAŠEK**, středoškolský profesor, novinář, filolog a národní buditel. Stal se jedním z prvních propagátorů české národní identity na území rakouského Slezska. Po vynuceném odchodu na Moravu vešel ve známost zahájením otevřeného boje za prokázání podvrženosti *Rukopisů královédvorského a zelenohorského* na základě exaktních vědeckých znalostí.

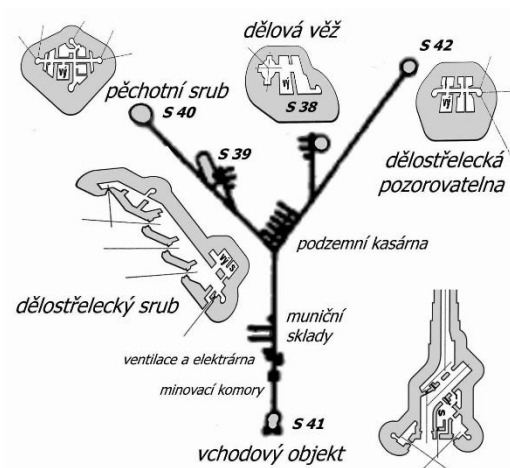
Byl rovněž otcem a významnou inspirací básníka **PETRA BEZRUČE**. Na budově je umístěna pamětní deska.

Prakticky naproti Hotelu Pod Hůrkou stojí **KAPLE NANEBEVZETÍ PANNY MARIE**. S pracemi na stavbě se započalo v roce 1876 a hned následujícího roku 6. září 1877 byla kaple dostavěna a slavnostně vysvěcena. Dnes je však kaple odsvěcena a slouží jak **GALERIE KAPLIČKA** k pořádání nejrůznějších výstav.

Naproti místa konání soutěže lze navštívit také **DOHNÁLKOVU VILU**. Postavena byla v roce 1904 MUDr. Františkem Dohnálkem, první hájeckém praktickým lékařem, zakladatelem místního Sokola, předsedou komise pro výstavbu památníku na Ostré hůrce z roku 1929, významným pěstitel a pomologem. Po rekonstrukci v roce 2021 je zde umístěna místní knihovna a informační centrum, komunitní centrum a některé služby (kadeřnictví, kosmetika).

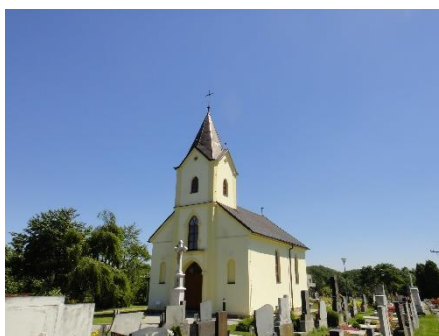
Milovníci vojenské historie si mohou v okolí Háje ve Slezsku prohlédnout několik objektů bývalé **TVRZE SMOLKOV**. Byla součástí československého opevnění budovaného v letech 1935-1938. Tvrz Smolkov je tvořena pěti objekty: pěchotním srubem MO-S 40 „Nad silnicí“, dělostřeleckým srubem MO-S 39 „U trigonometru“, objektem pro dělostřeleckou otočnou a výsuvnou věž MO-S 38 „V lese“, dělostřeleckou pozorovatelnu MO-S 42 „Nad Hájem“ a vchodovým objektem MO-S 41 „Nad Valchou“. Kromě posledně jmenovaného si lze prohlédnout exteriéry jednotlivých objektů. Objekt „Nad Valchou“ je i v současné době využíván armádou České republiky.

Většina objektů je na zelené turistické značce, která začíná u hájeckého nádraží. Jejich prohlídka však vyžaduje čas.

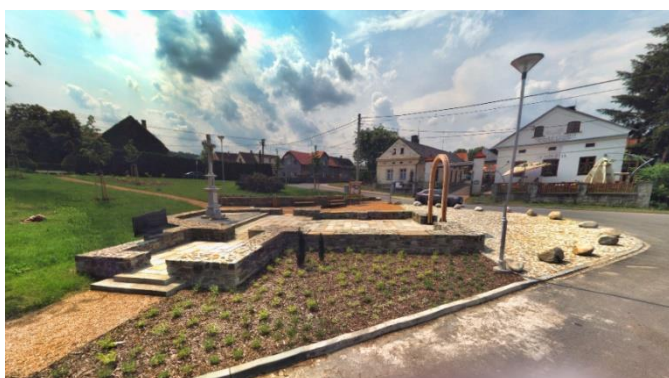

hřbitovní kaple v místní části Lhota z roku 1904.(Na snímku vpravo.)

V Jilešovicích, místní části obce Háj ve Slezsku, si lze prohlédnout **KAPLI SV. JANA NEPOMUCKÉHO** z roku 1864. V roce 2019 byla nákladem obce celkově rekonstruována. Stejnému svatému je zasvěcena rovněž

ZÁMEK SMOLKOV. Původní barokní zámek Lichnovských z Voštic postavený počátkem 18. století na místě bývalé dřevěné tvrze. Byl o jedno patro vyšší, avšak při osvobozovacích bojích během 2. světové války byl silně poškozen a musel být o jedno patro snížena. Počátkem 20. století sloužil zprvu jako sirotčinec „Sirotčího spolku Ludmila v Moravské Ostravě“. V současnosti slouží zámek jako domov pro seniory a je nepřístupný.

Nedaleko zámku Smolkov ve stejnojmenné části obce Háj ve Slezsku, si lze prohlédnout pietně upravené pozůstatky **KAPLE SMOLKOV.** Na tomto místě původně stávala malá kaple dřevěná. V roce 1863 byla rozšířena a roku 1865 vysvěcena a zasvěcena sv. Urbanovi. (Některé prameny uvádějí, že Panně Marii.) Dřevěná kaplička smolkovským občanům sloužila až do roku 1880. Toho roku byla demontována a na jejím místě byla postavena kaple zcela nová z „kamene vystavěná“. Při bombardování Smolkova a při jeho osvobození v roce 1945 byla kaple zle poničena, vyhořela a musela být stržena. Později již nebyla obnovena. Základy kaple byly do současné podoby upraveny v roce 2016.